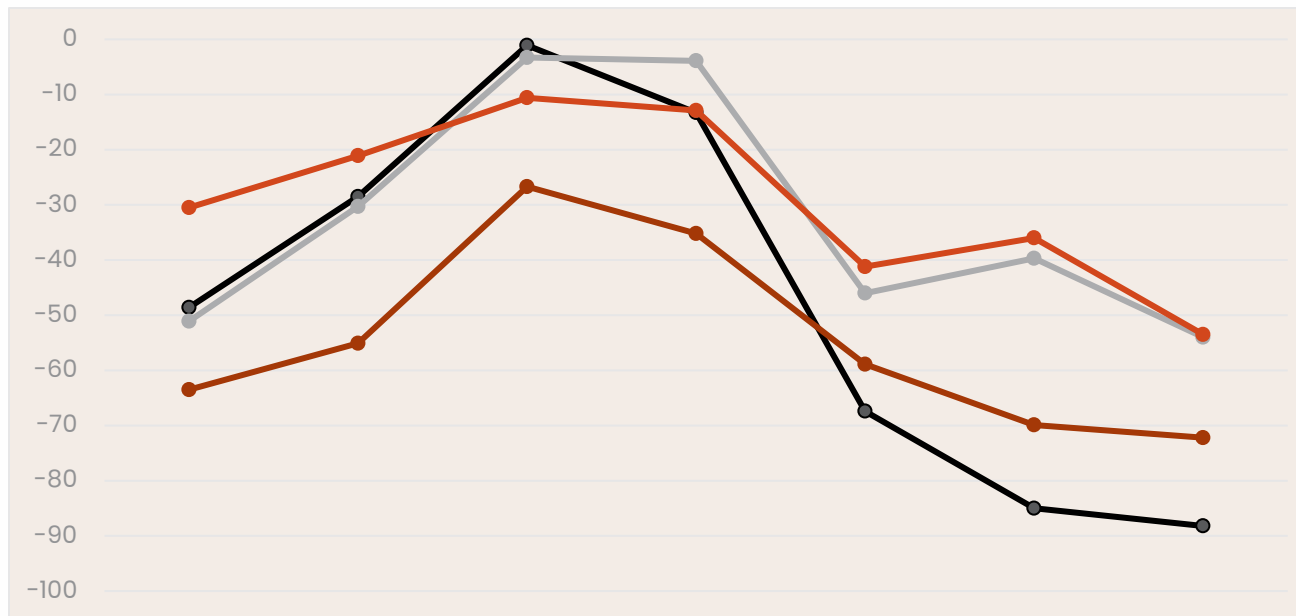

Talotekniikka-alan suhdannekatsaus 5.10.2023

Talotekniikka-ala: Julkinen rakentaminen käyntiin ja
asunto-osakeyhtiöiden perusparannuslainojen
valtioneuvoston vahvistettava

Uudisrakentaminen I Saldoluvut

	09/20	03/21	09/21	03/22	09/22	3/23	9/23
Asuntotuotanto	-48,6	-28,5	-1,1	-13,3	-67,4	-85,0	-88,2
Toimisto- ja liiketilarakentaminen	-63,5	-55,1	-26,7	-35,2	-58,9	-69,9	-72,2
Teollisuusrakentaminen	-51,1	-30,3	-3,3	-3,9	-46,0	-39,7	-54,0
Julkinen rakentaminen	-30,5	-21,1	-10,6	-12,9	-41,2	-36,0	-53,5

Uudisrakentaminen laskee voimakkaasti kaikilla osa-alueilla, varsinkin asuntorakentaminen.

Toimisto- ja liiketilarakentamisen näkymissä on alueittain jonkin verran hajontaa

- Positiivisimmat näkymät ovat Varsinais-Suomessa sekä valtakunnallisilla toimijoilla.

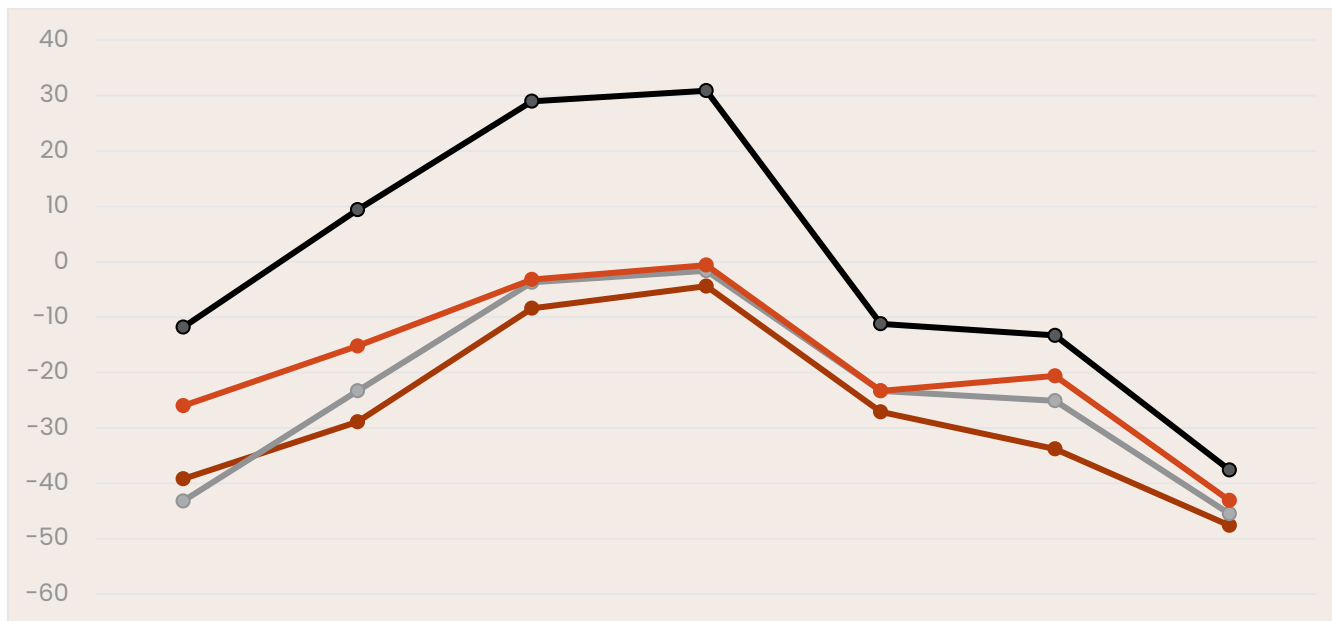
Teollisuusrakentamisessa noin puolet vastaajista arvioi tuotannon pysyvän ennallaan.

Julkisen rakentamisen osalta positiivisimmat näkymät ovat Keski-Pohjanmaalla, Kainuussa ja Varsinais-Suomessa.

Isoimmat toimijat näkevät tilanteen hieman positiivisempänä.

Sähkösuunnittelijat suhtautuvat teollisuus- ja julkisen rakentamisen näkyymiin urakoitsijoita positiivisemmin.

Korjausrakentaminen | Saldoluvut

	09/20	03/21	09/21	03/22	09/22	3/23	9/23
Asuntokorjaukset	-11,8	9,4	29,0	30,9	-11,2	-13,3	-37,6
Toimisto- ja liiketilakorjaukset	-39,2	-28,9	-8,4	-4,4	-27,1	-33,8	-47,6
Teollisuuskorjaukset	-43,2	-23,3	-3,7	-1,6	-23,3	-25,1	-45,5
Julkinen korjaaminen	-26,0	-15,2	-3,2	-0,6	-23,3	-20,6	-43,1

Korjausrakentamisen näkymät ovat synkentyneet kaikilla osa-alueilla.

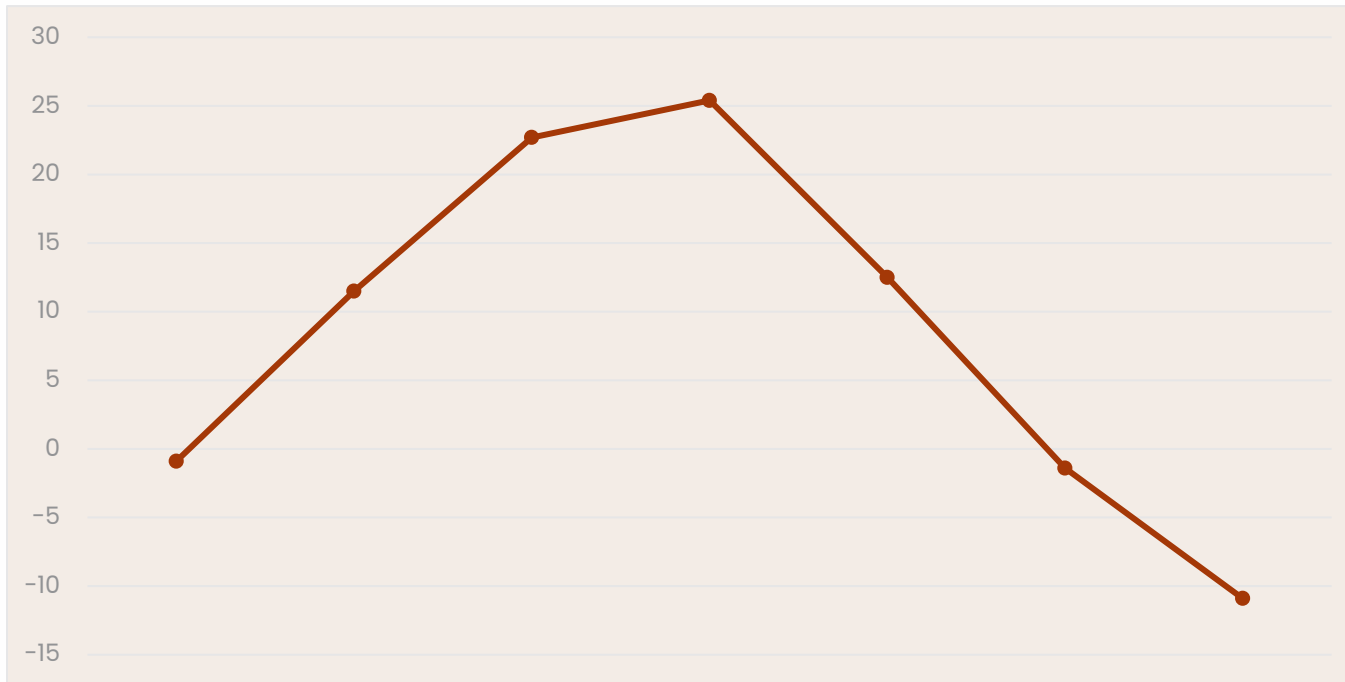
Asuntokorjausten näkymät ovat hieman positiivisempia.

- Alueittainen vaihtelu on suurta ja vain Uudellamaalla ennakoitaan kasvua.
- Keski-Suomen alueella tilanne pysyy ennallaan, mutta esimerkiksi Pohjois-Savossa vain yksi vastaaja kymmenestä odottaa tilanteen pysyvän ennallaan muiden ennustaessa laskua.
- Positiivisimmat näkymät ovat liikevaihdoltaan pienemmillä toimijoilla.

Julkisten tilojen korjauksissa joillakin alueilla nähdään jopa kasvun mahdollisuuksia.

- Positiivisin näkymä on Keski-Pohjanmaalla.

Huoltotoiminta | Saldoluvut

	09/20	03/21	09/21	03/22	09/22	3/23	9/23
Huoltotoiminta	-0,9	11,5	22,7	25,4	12,5	-1,4	-10,9

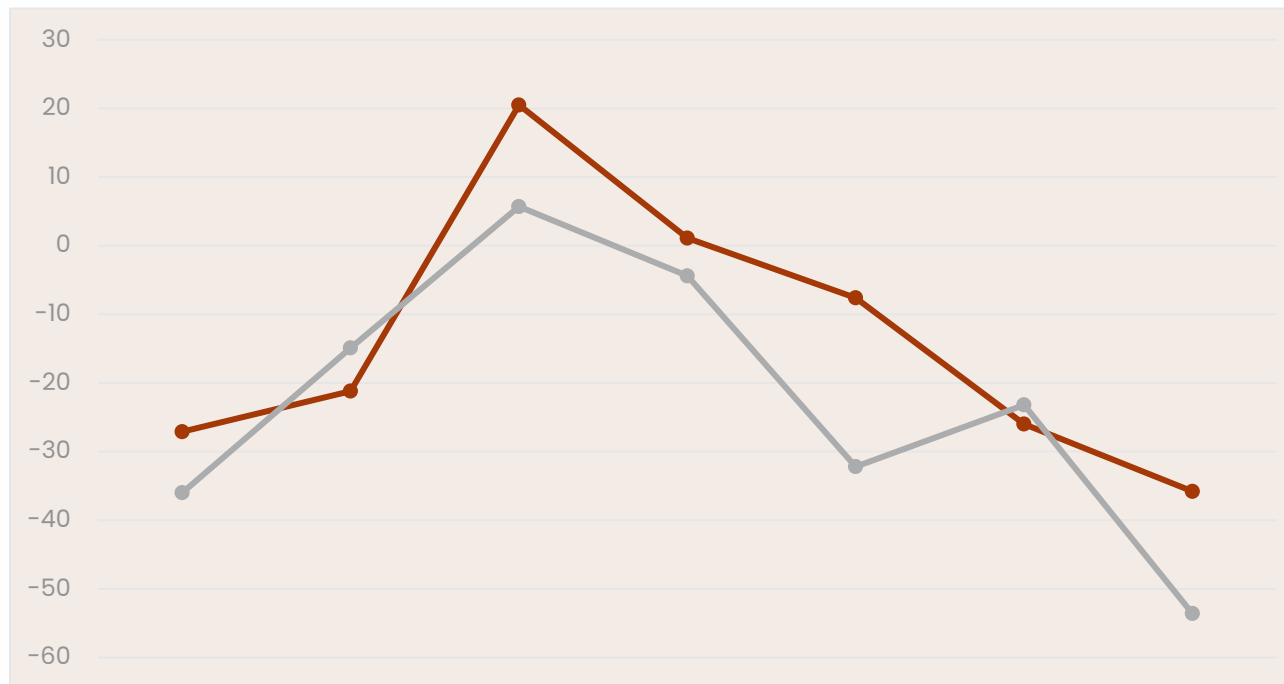
Huoltotoiminnan kehitystä arvioiva saldoluku on heikentynyt kevästä ja on nyt selvästi negatiivinen.

Huoltotoiminnan osalta tilanne näyttää positiivisemmalta alle 500 t€ ja 5-10 M€ vaihtavilla yrityksillä.

Varsinais-Suomessa, Uudellamaalla, ja Kymenlaaksossa uskotaan huoltotoiminnan kasvuun. Myös valtakunnalliset toimijat arvioivat huoltotoiminnan kasvavan hieman.

Automaatiotoimijoilla ja sähkösuunnittelijoilla on positiivisimmat odotukset.

Tilaukanta | Saldoluvut

	09/20	03/21	09/21	03/22	09/22	3/23	9/23
Tilaukannan muutos, toteutunut	-27,1	-21,2	20,5	1,1	-7,6	-26,0	-35,8
Tilaukannan muutos, tuleva	-36,0	-14,9	5,7	-4,4	-32,2	-23,2	-53,6

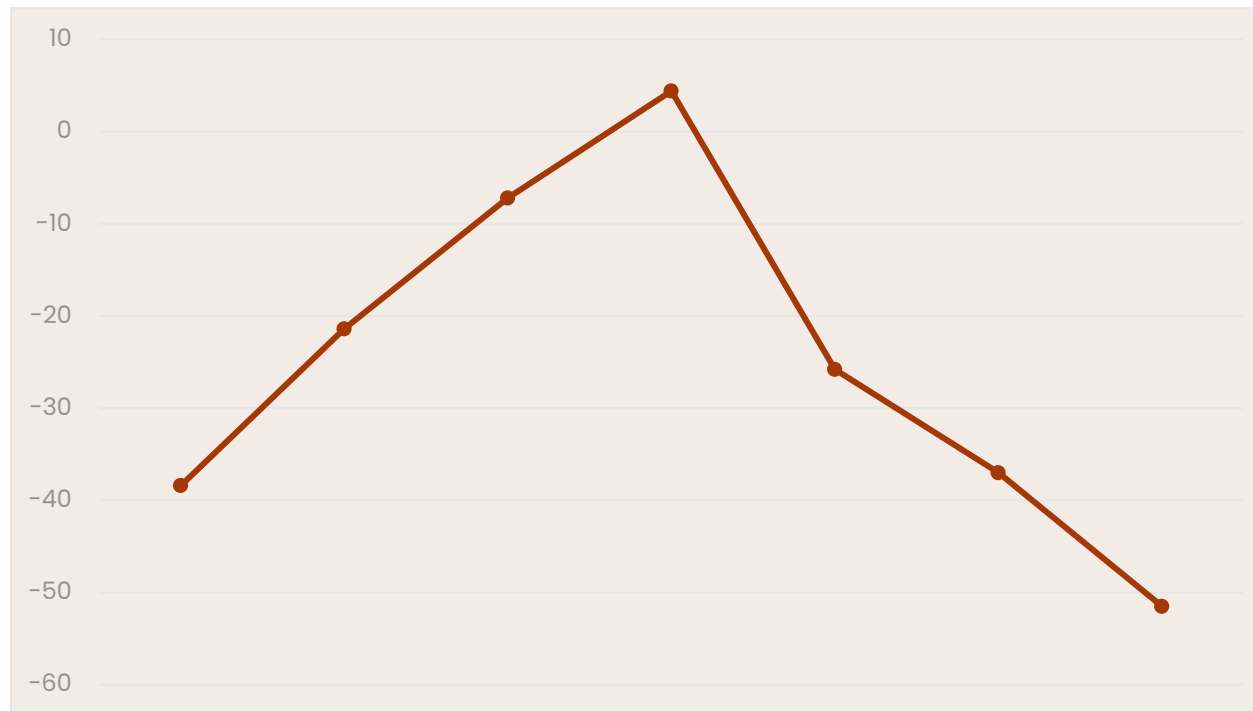
Tilaukanta on heikentynyt keväästä, eikä sen ennakoita paranevan lähikuukausina. Peräti 60 % arvioi tilaukannan laskevan kevättä 2024 kohden.

- Sähkösuunnittelijoilla on aavistuksen muita toimijoita valoisampi käsitys tulevasta vuosipuoliskosta.

Täystyöllistävää tilaukanta on laskenut kevään 5 kuukaudesta 3 kuukauteen.

- Isojen toimijoiden tilaukanta on puoliintunut kevään 7,5 kuukaudesta kolmeen.
- Uudellamaalla, Kymenlaaksossa ja Pohjanmaalla tilaukanta on 6 kuukautta.
- Sähköurakoitsijoiden tilaukanta on 3 kuukautta, LVI-urakoitsijoilla ja sähkösuunnittelijoilla 4 kuukautta.

Tarjouspyynnöt | Saldoluku

	09/20	03/21	09/21	03/22	09/22	3/23	9/23
Saldoluku	-38,4	-21,4	-7,2	4,4	-25,8	-37,0	-51,5

Tarjouspyynnöt ovat vähentyneet kautta linjan, ja kehitys on heikentynyt edelleen keväästä

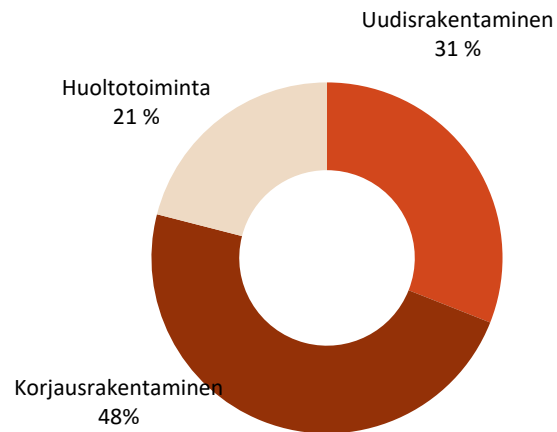
Alueellisesti positiivisin tilanne on Varsinais-Suomessa, Keski-Suomessa ja Kanta-Hämeessä.

Joka viides tarjous johti tilaukseen.

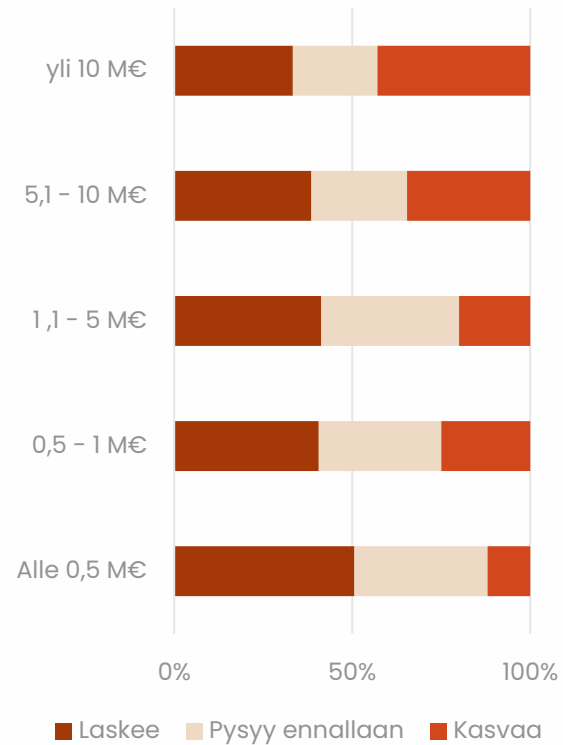
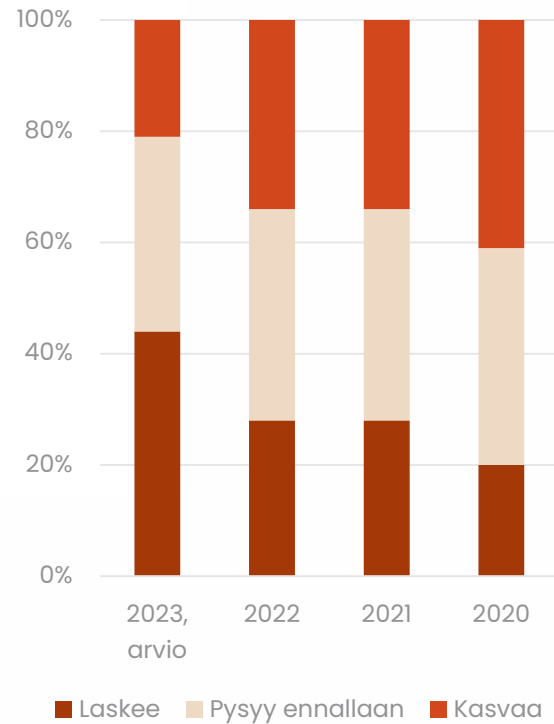
- Pienemmillä yrityksillä noin joka kolmas tarjous johti kauppaan, kun isoilla suhde on yksi kymmenestä.

Liikevaihto

Jakautuminen

Muutos

Korjausrakentamisen osuus liikevaihdosta on kasvanut, 48 % (43 %, kevät 2023).

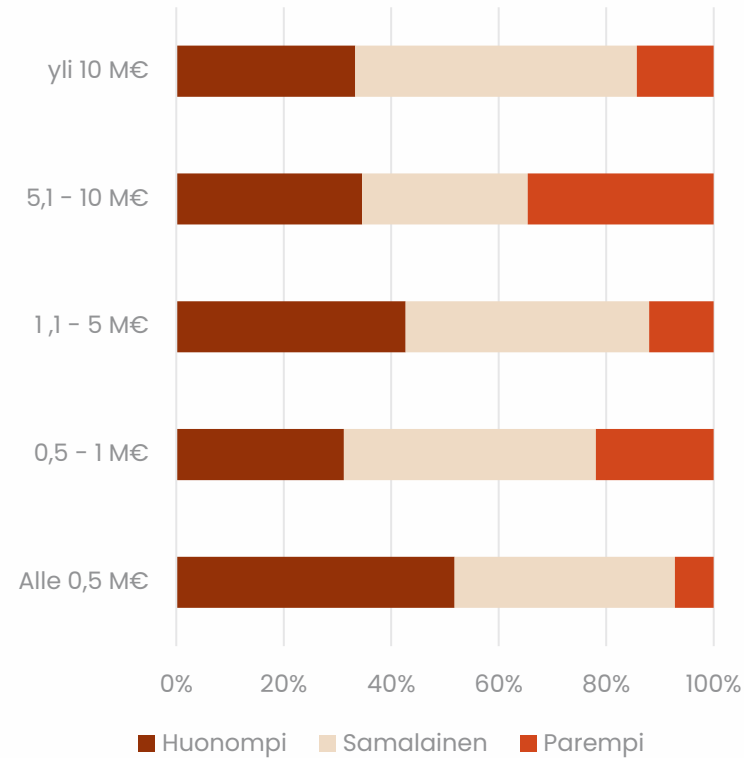
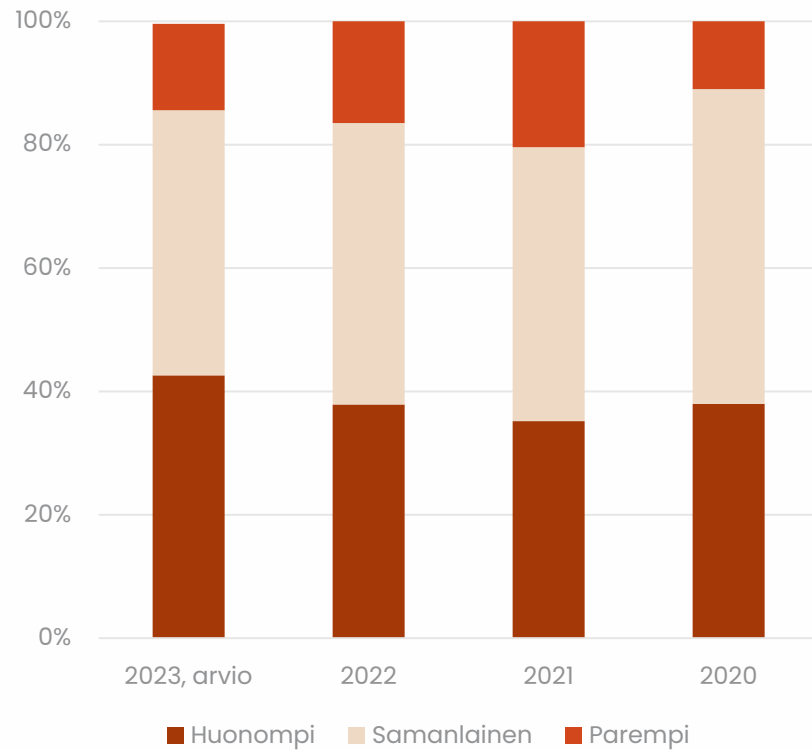
Liikevaihdon odotetaan laskevan viime vuoteen verrattuna.

- Isoimmista toimijoista kaksi viidestä vastaajasta arvioi liikevaihtonsa kasvavan.
- Liikevaihdoltaan pienimpien vastaajien ryhmässä hieman yli puolet odottaa liikevaihtonsa laskevan ja vain yksi kymmenestä ennakoii kasvua.

Alueelliset erot osalta ovat suuria.

- Valoisimmalta tilanne näyttää Varsinais-Suomessa ja valtakunnallisten toimijoiden osalta.
- Itäisen Suomen näkymät ovat tälläkin mittarilla arvioituna heikoimmat.

Kannattavuuden kehitys

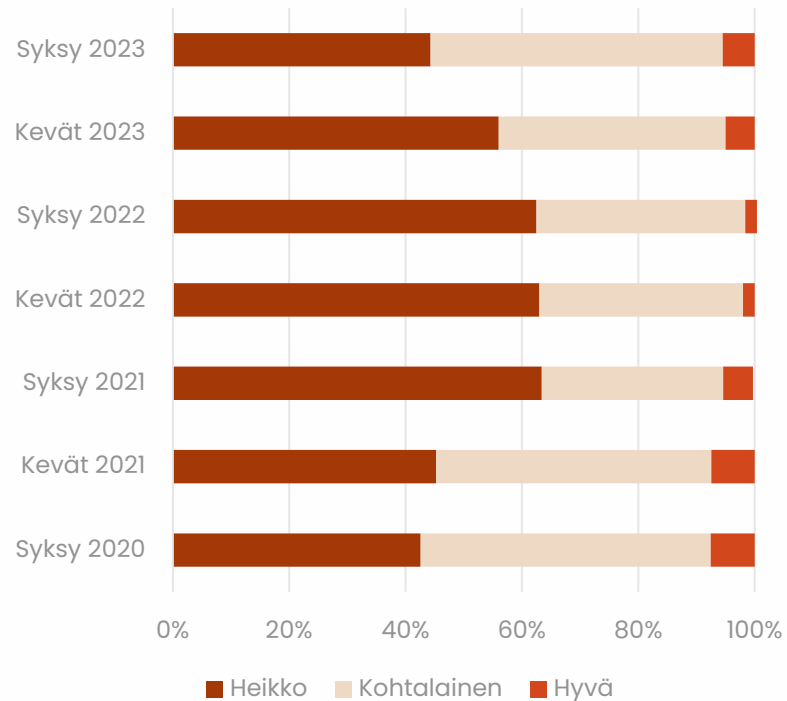
Kannattavuuden kehitysodotukset ovat heikentyneet keväästä.

- Kokoluokassa 5-10 M€ vastaukset jakautuvat tasan kolmeen osaan.
- Huonointa kehitystä ennakoivat pienimmät toimijat.

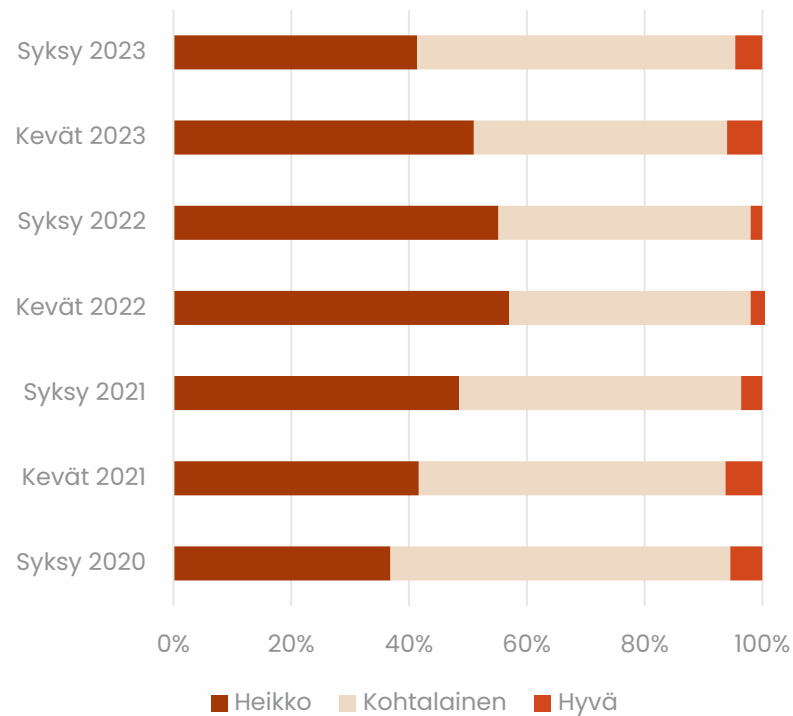
Alueelliset erot ovat merkittäviä: valtaosa vastaajista ennakoii kannattavuutensa pysyvän ennallaan, ja negatiivista odotuksia on keskimäärin positiivisia enemmän.

Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus

Työntekijät

Toimihenkilöt

Vastaajat arvioivat henkilöstön määrän laskevan noin 5 % kevättä 2024 kohden.

Ammattitaitoisten työntekijöiden saatavuus on hieman helpottunut, vielä keväällä yli puolella oli haasteita saada työvoimaa, nyt 44 %:lla.

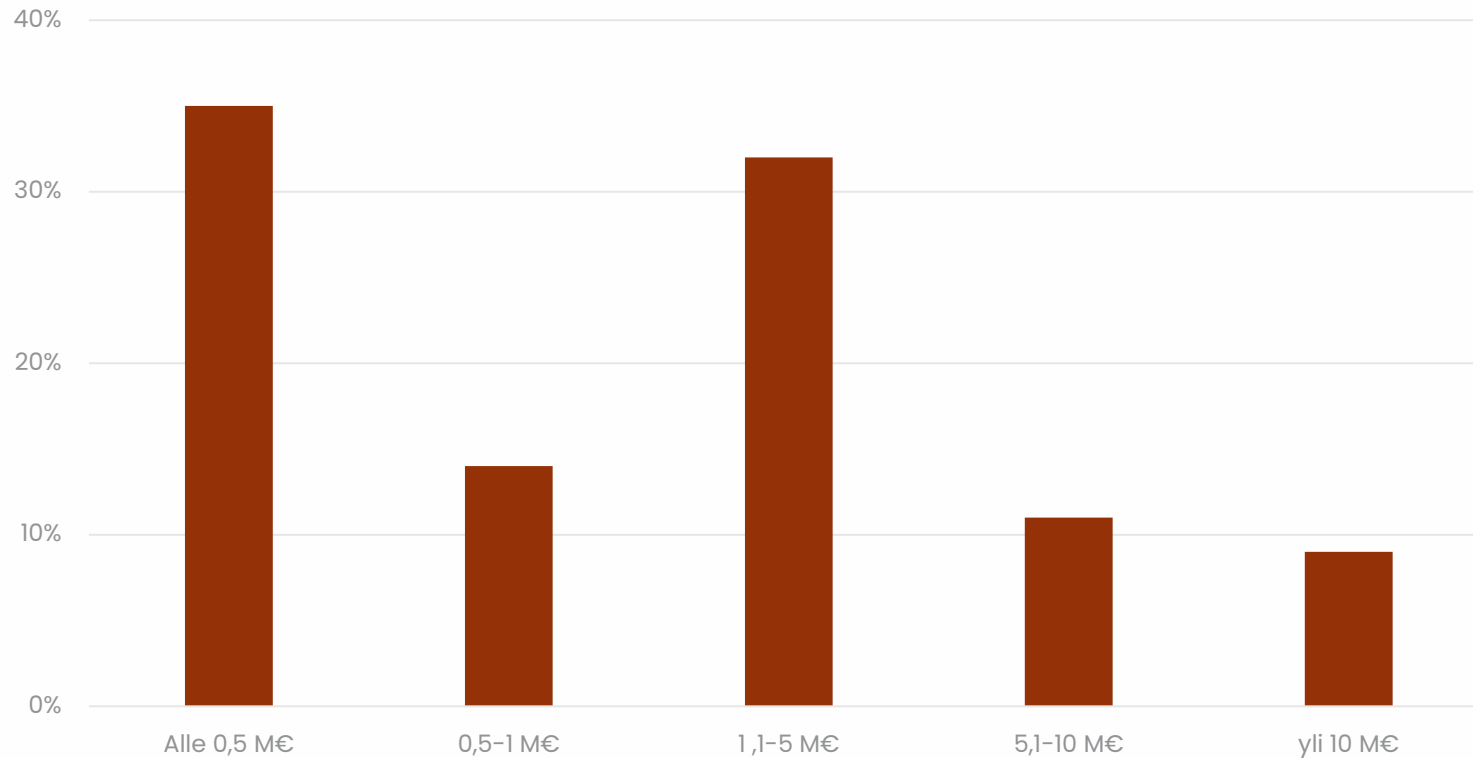
Toimihenkilöiden osalta kohtalainen saatavuus on 41 %:lla ja heikko 54 %:lla vastaajista.

- Sähkösuunnittelijoista 57 %:lla tilanne on haastava.

Lomautettuna on noin 2,7 % alan henkilöstöstä.

Liikevaihto euroina

Reilulla kolmanneksella vastanneista yrityksistä liikevaihto on alle 0,5 M€.

Noin 10 % yrityksistä ylittää yli 10 M€ liikevaihtoon.

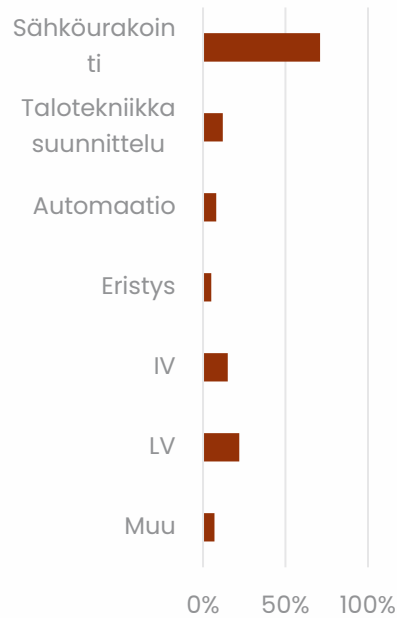
Reilulla 40 %:lla sähköurakointi-yrityksiä liikevaihto on alle 0,5 M€ ja kolmanneksella 1,1-5 M€.

Sähkösuunnitteluyrityksistä yli puolella liikevaihto on alle 1 M€.

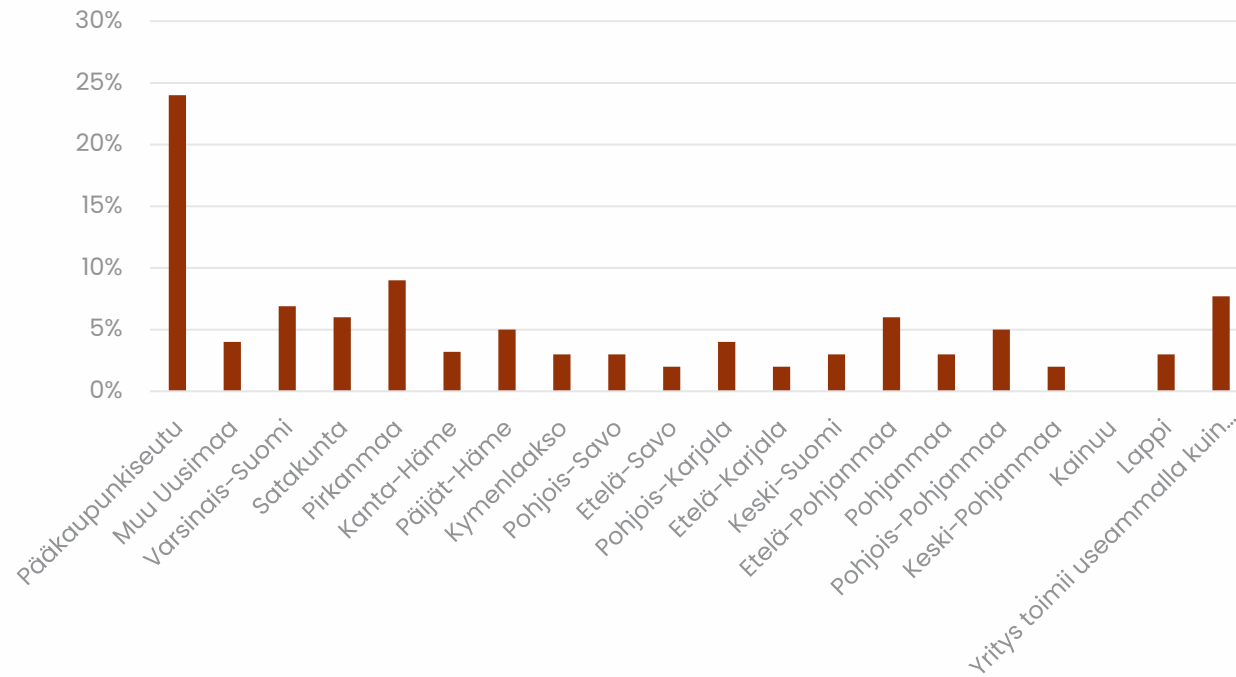
LVI-urakoinnissa kolmanneksella liikevaihto on 1,1-5 M€ ja 41 %:lla vastaajista liikevaihto on yli 5,1 M€.

Taustatietoja

Toimiala

Maakunta

Talotekniikkaliitto toteutti talotekniikka-alan suhdannekyselyn LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry:n, Sähkösuunnittelijat NSS ry:n sekä Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry:n jäsenistölle 4.-15.9.2023.

Kyselyyn vastasi 237 yritystä ja vastausprosentti oli 13.

